

ЕКОЛОГІЗАЦІЯ ЕКОНОМІКИ ЯК ОДИН ІЗ ЧИННИКІВ СТАЛОГО РОЗВИТКУ СУСПІЛЬСТВА

Мащенко М.А., д.е.н., доцент, професор кафедри державного управління, публічного адміністрування та економічної політики ХНЕУ ім. С. Кузнеця

За останні три десятиліття завдяки міжнародним конференціям і доповідям було досягнуто значного прогресу щодо використання можливості сталого розвитку з огляду на виклики зміни клімату та деградацію екосистем. У 2015 році Генеральна Асамблея ООН узгодила Цілі сталого розвитку як основні напрямки розвитку до 2030 року. Сталий розвиток наголошує на збільшенні екологічних, соціальних та економічних ресурсів, причому всі три з них мають вирішальне значення для задоволення потреб нинішнього та майбутніх поколінь. Але, незважаючи на проникнення цієї концепції в багато сегментів суспільства та зростання екологічної політики в усьому світі, вплив на глобальні екологічні тенденції був обмеженим. Вузькі місця у підході до сталого розвитку на практиці – з акцентом на захист навколишнього середовища та негативні зовнішні ефекти – створюють основу для розуміння еволюції концепції зеленої економіки.

Проблема взаємодії екологічної безпеки та економічної безпеки має місце в роботах Дикань О., Балацького О., Бартова В., Лапіна Є., Мельник Л., Хлобистова Є., Припотень В. та інших.

Метою дослідження є обґрунтування екологізації економіки як одного із чинників сталого економічного розвитку.

Концепція сталого розвитку з'явилася в результаті об'єднання трьох основних точок зору: економічної; соціальної; екологічної.

З економічної точки зору концепція має на увазі оптимальне використання обмежених ресурсів і застосування екологічних технологій у виробництві товарів та послуг, включаючи видобуток і переробку сировини, створення екологічно прийнятної продукції, мінімізацію, переробку й знищення відходів.

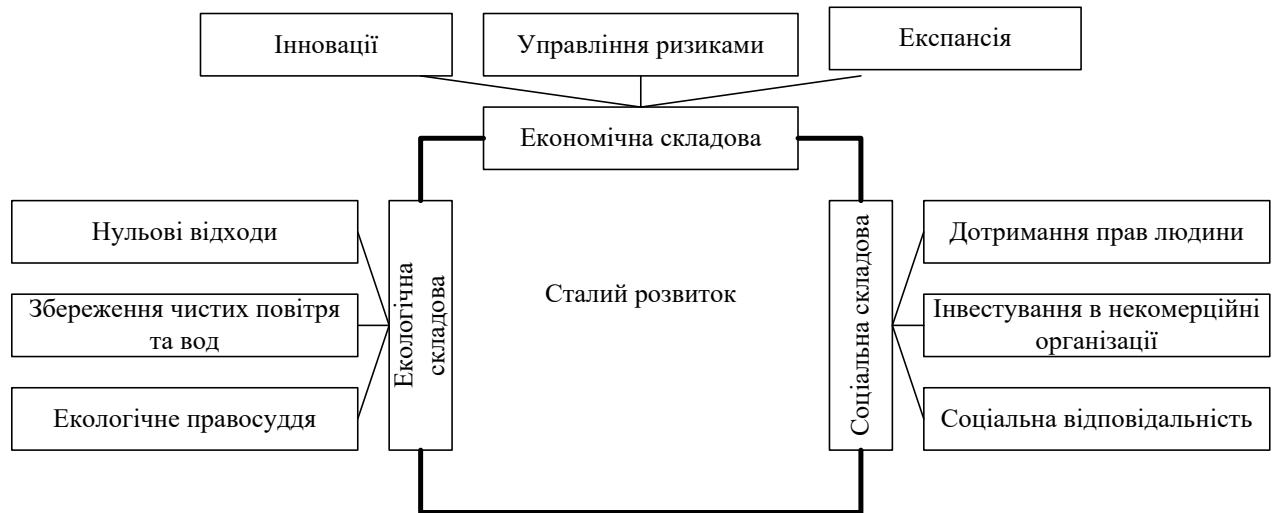

Рис. 1. Триєдина концепція сталого розвитку (авторська розробка)

Соціальна складова сталого розвитку орієнтована на людину й спрямована на збереження стабільності соціальних і культурних систем, у тому числі, на скорочення числа руйнівних конфліктів між людьми.

З екологічної точки зору, сталий розвиток забезпечує цілісність біологічних і фізичних природних систем. Особливе значення має життєздатність екосистем, від яких залежить глобальна стабільність всієї біосфери. Основні складові сталого розвитку подано на рис. 2.

Рис. 2. Основні складові сталого розвитку (авторська розробка)

Таким чином, економічна складова в рамках сталого розвитку перебдачає раціональне балансування оптимального використання обмежених ресурсів і погодженості потреб суспільства

Ключовою особливістю зеленої економіки є сприяння інвестиціям у конкретні сфери, які також широко називаються зеленими секторами, які або відновлюють та підтримують природні ресурси, або підвищують ефективність їх використання. Ці інвестиції, як і будь-які інші державні інвестиції, можуть призвести до створення робочих місць, отримання прибутку та розвитку нових ринків, але з меншими викидами, деградацією ресурсів і забрудненням навколишнього середовища.

Залежно від поточного рівня розвитку, країни мають різну спроможність ініціювати та впроваджувати реформи політики. Тому необхідні допоміжні дії з боку держави для підвищення потенціалу та зміцнення інституцій, забезпечення навчання та підвищення кваліфікації робочої сили та покращення загальної освіти щодо сталого розвитку.

Список використаних джерел

1. Мащенко М. А. Державно-приватне партнерство як механізм забезпечення інвайронментальної безпеки соціально-економічних систем. *Проблеми адаптації соціально-економічних систем до екзогенних змін* : монографія / за заг. ред. д-ра екон. наук, проф. Л. Л. Калініченко. – Харків : ФОП Панов А. М., 2019. С. 560–571.

2. Мащенко М. А. Інвайронментальна безпека промислового підприємства в умовах структурних перетворень. *Адаптаційно-інтеграційні механізми управління інноваційними процесами в економіці* : колективна монографія / за заг. ред. д.е.н., проф. Прохорової В. В. – Харків : Видавництво Іванченка І. С., 2019. С. 44–51.

3. Мащенко М. А. Забезпечення інвайронментальної безпеки промислових підприємств залізничного транспорту : монографія. – Харків : Видавництво «Лідер», 2019. – 296 с.